

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/185/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122014590
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kristína Ferencziová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2122014590.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kristíny Ferencziovej a sudcov JUDr. Martina Žovince a Mgr. Michala Polláka, v trestnej veci odsúdeného: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 17.10.2022 sp. zn. 8PP/34/2022, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 13.12.2022 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Trnava rozhodol podľa § 66 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2, ods. 3 Trestného zákona a podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku tak, že zamietol návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 01.10.2018, sp. zn. 3T/53/2018.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený priamo na verejnom zasadnutí, ihneď po jeho vyhlásení, sťažnosť, ktorú bližšie neodôvodnil. Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva podať sťažnosť.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

- a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
- b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smeruje voči výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, sťažnostný súd zistil nasledovné.

Napadnutým uznesením rozhodol prvostupňový súd o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý si vykonáva na základe rozhodnutia citovaného v odôvodnení prvostupňového uznesenia. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že neboli splnené všetky zákonné podmienky na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, pričom konštatoval, že odsúdený síce splnil formálnu podmienku na podanie si žiadosti o podmiennečné prepustenie, avšak prvá a druhá materiálna podmienka neboli splnené.

K prvej materiálnej podmienke (odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie) súd prvého stupňa uviedol, že z hodnotenia odsúdeného riaditeľom ústavu vyplýva, že správanie a vystupovanie odsúdeného nebolo počas jeho pobytu v ÚVTOS

Hrnčiarovce nad Parnou vždy na požadovanej úrovni. Vyskytli sa aj porušenia ústavného poriadku, bol u neho vykonaný kontrolný odber biologického materiálu (moču) na zistenie prítomnosti nepovolených látok v tele odsúdeného s pozitívnym výsledkom a v jednom prípade mal neporiadok v osobných veciach. Bol jedenkrát disciplinárne odmenený dňa 25.09.2020 pochvalou za plnenie pracovných povinností, a odsúdený len čiastočne plní stanovený program zaobchádzania. Resocializačná prognóza je menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti, pričom aj ako riaditeľ konštatoval, že odsúdený len čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporúča ho podmiennečne prepustiť s dohľadom. Uvedené hodnotenie odsúdeného, z ktorého nevyplýva aktívny záujem odsúdeného preukázať svoje polepšenie, ako aj len čiastočné plnenie cieľov zaobchádzania, podľa názoru súdu svedčia len o priemernom správaní odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody, z ktorého nemožno konštatovať preukázanie polepšenia. Negatívne poznatky k osobe odsúdeného prevažujú aj nad uloženou disciplinárnou odmenou, ktorá bola odsúdenému navyše udelená pred dvomi rokmi.

Pri hodnotení druhej materiálnej podmienky súd prvého stupňa konštatoval, že pokiaľ nie je preukázaná prvá materiálna podmienka, zo svojej podstaty nemôže byť preukázaná ani druhá materiálna podmienka, t. j. ak nie je preukázané polepšenie odsúdeného, nemožno dospieť k záveru, že od odsúdeného možno očakávať vedenie riadneho života v budúcnosti v prípade podmiennečného prepustenia. Ďalej súd uviedol, že druhá materiálna podmienka nie je splnená ani z dôvodu trestnej minulosti odsúdeného a povahy trestnej činnosti. Súd k uvedenému záveru dospel s poukazom na početnosť a povahu trestnej činnosti. Odsúdený bol uznaný za vinného spoločne osem krát, pričom najprv mu bol uložený v roku 2010 podmiennečný trest odňatia slobody za prečin, neskôr v roku 2015 mu bol opätovne uložený podmiennečný trest za prečin, vo vzťahu ku ktorému bol neskôr uložený súhrnný trest za zločin. Počas plynutia skúšobnej doby sa odsúdený dopustil prečinu, za ktorý bol v roku 2018 uznaný za vinného. Súd poznamenal, že štyri odsúdenia sa týkajú majetkovej trestnej činnosti a štyri odsúdenia drogovej trestnej činnosti, z toho podstatou jedného odsúdenia z drogovej trestnej činnosti je zvedenie dieťaťa za užitie marihuany. U odsúdeného teda ide o špeciálneho recidivistu, ktorý sa dopúšťal totožnej trestnej činnosti aj napriek predchádzajúcim odsúdeniam. Páchanie trestnej činnosti nie je u odsúdeného len jednorazovým vybočením z inak riadneho spôsobu jeho života, ale ide o osobu, ktorá opakovane a dlhodobo pácha trestnú činnosť, pričom u odsúdeného možno konštatovať gradáciu trestnej činnosti a zvyšovanie jej závažnosti, keď sa najprv dopúšťal prečinov a neskôr spáchal zločiny. Je zrejmé, že predchádzajúce odsúdenia nevedli k náprave odsúdeného a odsúdený svoje správanie nezmenil. Aj riaditeľ vo svojom hodnotení u odsúdeného konštatuje menej priaznivú resocializačnú prognózu na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. Súd na základe týchto konkrétnych skutočností dospel k záveru, že od odsúdeného nemožno očakávať vedenie riadneho života v budúcnosti. Súd mal za to, že náprava odsúdeného a celkové pozitívne pôsobenie na odsúdeného je v súčasnosti možné len počas ďalšieho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, pričom podmiennečným prepustením odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

Sťažnostný súd konštatuje, že konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, bolo v súlade so zákonom, keď prvostupňový súd nariadil a vykonal verejné zasadnutie, na ktorom vypočul procesné strany, oboznámil všetky potrebné listinné dôkazy a dal odsúdenému možnosť dostatočne realizovať jeho práva, ktoré mu vyplývajú z ustanovení Trestného poriadku.

Pokiaľ ide o správnosť napadnutého výroku, sťažnostný súd považuje napadnutý výrok za vecne správny. Rovnako ako prvostupňový súd, aj sťažnostný súd je názoru, že všetky vyššie uvedené skutočnosti neumožňujú v prípade odsúdeného vyhovieť jeho návrhu na podmiennečné prepustenie.

Prvostupňový súd správne zistil, že odsúdený splnil len formálnu podmienku na podmiennečné prepustenie a zároveň správne a v súlade so zákonom posúdil nesplnenie oboch materiálnych podmienok na podmiennečné prepustenie. Uvedené zistenia, ktoré bral prvostupňový súd do úvahy pri svojom rozhodnutí, sú zistené správne a sú tými relevantnými skutočnosťami, ktoré bolo potrebné zvážiť a vyhodnotiť v súvislosti so skúmaním splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie odsúdeného. Úvaha prvostupňového súdu pritom vychádza z logického zhodnotenia zistených skutočností. Sťažnostný súd sa preto stotožňuje v týchto smeroch s presvedčivým a správne odôvodneným uznesením prvostupňového súdu a v podrobnostiach naň odkazuje.

Sťažnostný súd len dodáva, že pri rozhodovaní o splnení prvej materiálnej podmienky, t. j. preukázanie polepšenia správaním vo výkone trestu a plnením svojich povinností, ide o to rozlíšiť, kedy správanie odsúdeného a plnenie jeho povinností vo výkone trestu odňatia slobody sú prejavom len vonkajšej

adaptácie odsúdeného na prostredie ústavu na výkon trestu a kedy ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného odôvodňujúce nádej, že i v budúcnosti povedie riadny život.

Vzhľadom na hodnotenie odsúdeného nie je možné jeho správanie v rámci výkonu trestu odňatia slobody posúdiť ako nasvedčujúce polepseniu. Správanie odsúdeného nebolo vždy na požadovanej úrovni a bola mu uložená iba jedna disciplinárna odmena. Sťažnostný súd má z uvedeného za to, že správanie odsúdeného vo výkone trestu je skôr výrazom prispôsobenia sa samotnému režimu výkonu trestu a nie prejavom jeho vyššej aktivity plnenia si svojich povinností a polepsenia sa. Plnenie si základných povinností vo výkone trestu je nevyhnutnou podmienkou ako samotnej adaptácie, tak aj celého priebehu výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený následne môže svojou vlastnou aktivitou, ktorú možno objektivizovať najmä cez disciplinárne odmeny preukázať polepsenie a snahu po náprave. U odsúdeného takáto snaha nie je badateľná. Nemožno teda urobiť záver, že odsúdený plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepsenie.

Rovnako tak pri vyhodnotení druhej materiálnej podmienky, t. j. predpoklad vedenia riadneho života po prepustení z výkonu trestu, sťažnostný súd zdôrazňuje, že je potrebné posúdiť všetky okolnosti, ktoré súvisia s osobou odsúdeného, jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj k spoločenským normám a pravidlám, povahu a charakter spáchanej trestnej činnosti ako aj resocializačnú prognózu odsúdeného.

Aj sťažnostný súd v tejto súvislosti poukazuje na resocializačnú prognózu odsúdeného, ktorá sa javí ako menej priaznivá, vzhľadom na opakované páchanie trestnej činnosti. Sťažnostný súd zároveň zdôrazňuje, že odsúdený už bol v minulosti súdne trestaný (má 8 záznamov), uplatnil sa voči nemu inštitút podmieneného odsúdenia, ktorým mu bola daná možnosť preukázať polepsenie a nápravu, avšak túto možnosť odsúdený nevyužil a opätovne sa dopustil trestnej činnosti, za ktorú bol aj odsúdený. Uvedené svedčí o tom, že si z predchádzajúcich odsúdení nevzal žiadané ponaučenie, ktoré by ho primälo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal trestnej činnosti a aby viedol riadny život. V jeho prípade teda prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti.

Záver z celkového zhodnotenia osoby odsúdeného a jeho doterajšieho života teda ani podľa názoru sťažnostného súdu neumožňuje momentálne prijať pozitívnu prognózu jeho budúceho správania, t. j. že bude žiť v súlade s právnymi, etickými a morálnymi normami spoločnosti. Je možné preto konštatovať, že výchovné pôsobenie a pozitívne pôsobenie je možné iba počas jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody.

S poukazom na uvedené sťažnostný súd zamietol sťažnosť odsúdeného, nakoľko táto nebola dôvodná. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.